

Dzielnica Pierwsza Pismo Lokalne

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE • ISSN 2719-4833
Numer 1-2 (302-303) • Kraków 2023

Dzielnica Pierwsza

Kraków

KROK ZA KROKIEM PO KRAKOWIE

BEZPŁATNE SPACERY
Z PRZEWODNIKAMI

kwiecień - październik 2023

Więcej informacji na: www.krozkakrokiem.krakow.pl

CENTRUM MŁODZIEŻY – JEDNOSTKA OŚWIATOWA MIASTA KRAKOWA

Organizatorzy:

fotografie Ewa Daros

Zwiedzamy Kraków z ekspertami!

Od kwietnia do października bieżącego roku mieszkańcy Krakowa znowu mogą wędrować po różnych ścieżkach naszego miasta w ramach programu *Krok za krokiem po Krakowie*. Razem z przewodnikami zabierzemy Państwa w rzadko odwiedzane i mało znane miejsca, by zgłębić najskrytsze tajemnice Krakowa.

Program jest kontynuacją ubiegłorocznej edycji, która cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Oferta jest całkowicie bezpłatna i stale aktualizowana, skierowana zarówno do dorosłych, jak i do dzieci. Spacerów prowadzą eksperci, pasjonaci, historycy i miłośnicy Krakowa. Wszystkie wycieczki są tematyczne i dotyczą zagadnień związanych m.in. z historią, architekturą oraz przyrodą miasta. W kwietniu odbyło się 18 następujących spacerów:

- *Muzeum Dominikanów,*
- *Prima Aprilis w Krakowie,*
- *Kościóły nierzymskokatolickie – kościoły protestanckie i cerkwie prawosławne odzwierciedleniem życia wielokulturowego miasta,*
- *Szukamy lwa, kreta, słonia i innych zwierząt ukrytych wśród miejskiej zabudowy,*
- *Słynne rody Krakowa,*
- *Na tropie Smoka Wawelskiego (2x),*
- *Tajemnice krakowskich klasztorów – opactwo Cystersów w Mogile,*
- *Zielone Podgórze,*
- *Nie od razu Kraków zbudowano,*
- *Ab ovo – poświęteczne poszukiwanie jaja na Drodze Królewskiej,*
- *Krakowiarki i krakuski,*
- *Na skrzydłach legend,*
- *Znani krakowianie,*
- *Nowa Huta – ukryte zakamarki,*
- *Dziecko w dawnym Krakowie,*
- *Nowa Huta na słodko – tropem deserów i słodkości,*
- *Wokół placu Mariackiego.*

Zachęcam do śledzenia informacji o harmonogramie spacerów na kolejne miesiące i szybkiego zapisywania się na nie – miejsca znikają w mgnieniu oka! Dzięki temu projektowi każdy z nas może poszerzyć swoje horyzonty i z nowej perspektywy spojrzeć na Kraków.

Regulamin oraz szczegółowe informacje dotyczące konkretnych spacerów – terminy, tematyka, limity uczestników i miejsca zbiórek – znajdują się na stronie www.krozkakrokiem.krakow.pl.

Realizatorem programu jest Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana, a współorganizatorem Dzielnica I Stare Miasto.

Tomasz Daros
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy I Stare Miasto

Z DZIAŁALNOŚCI RADY DZIELNICY I STARE MIASTO

19 stycznia 2023 r. odbyła się LX sesja Rady Dzielniczy I Stare Miasto.

PODCZAS SESJI PRZYJĘTO UCHWAŁY:

- w sprawie utworzenia placu zabaw na terenie ponownie otwartego parku Jalu Kurka,
- w sprawie wyrażenia opinii nt. wprowadzenia zmian w załączniku graficznym nr 3 uchwały nr LXXXIII/2368/22 Rady Miasta Krakowa z 27 kwietnia 2022 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Kazimierz ze Stradomiem,
- w sprawie nadania priorytetowego znaczenia i aktualizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Rogatka Warszawska,
- w sprawie utworzenia nowego żłobka na terenie Dzielniczy I Stare Miasto,
- w sprawie niezwłocznego podjęcia działań w celu wykonania remontu ul. Langiewicza wraz z rozwiązaniem problemów prawnych,
- w sprawie rozbudowy budynku II LO im. Króla Jana III Sobieskiego o dwa piony windowe zewnętrzne wraz z zasilaniem elektrycznym na działce nr 118 obr. 59 Śródmieście przy ul. Sobieskiego 9,
- w sprawie objęcia patronatem honorowym obchodów 150-lecia SP nr 4,
- w sprawie wyrażenia opinii nt. ustanowienia prawa użytkowania części nieruchomości oznaczonej jako działka nr 313 obr. 1 Śródmieście na rzecz Muzeum Krakowa.

16 lutego 2023 r. odbyła się LXI sesja Rady Dzielniczy I Stare Miasto.

PODCZAS SESJI PRZYJĘTO UCHWAŁY:

- w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepie Żabka w budynku narożnym przy ul. Sarego 28 i Dietla 72,
- w sprawie abonamentu mieszkańca w Strefie Płatnego Parkowania na terenie Dzielniczy I Stare Miasto,
- w sprawie udostępniania boisk sportowych w szkołach na terenie Dzielniczy I Stare Miasto w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych,
- w sprawie przystąpienia do X edycji Budżetu Obywatelskiego 2023,
- w sprawie klombu kwiatowego na Plantach.

14 marca 2023 r. odbyła się LXII sesja Rady Dzielniczy I Stare Miasto.

PODCZAS SESJI PRZYJĘTO UCHWAŁY:

- w sprawie opinii do projektu uchwały Prezydenta Miasta Krakowa wg druku 3258 w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w godzinach nocnych sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- w sprawie opinii dotyczącej wydłużenia godzin funkcjonowania ogródków gastronomicznych na terenie Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem, wynikających z wprowadzenia zmiany w uchwale nr LXXXIII/2368/22 Rady Miasta Krakowa z 27 kwietnia 2022 r.,
- w sprawie zmiany uchwały LVII/529/2022 Rady Dzielniczy I

Stare Miasto z 22 listopada 2022 r. w sprawie zdalnego trybu obradowania Rady Dzielniczy I Stare Miasto.

23 marca 2023 r. odbyła się LXIII sesja Rady Dzielniczy I Stare Miasto.

PODCZAS SESJI PRZYJĘTO UCHWAŁY:

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Żabnic,
- w sprawie wyznaczenia postojów typu K&R na ul. Michałowskiego,
- w sprawie lepszego oznakowania wokół skweru Kółeczko,
- w sprawie utworzenia czasowego parkingu dla mieszkańców na pl. Wolnica podczas Festiwalu Kultury Żydowskiej w dniach 20.06.–3.07.2023 r.,
- w sprawie zmiany uchwały nr LIII/508/2022 z 19 lipca 2022 r. z późn. zm. w sprawie rozdysponowania środków wydziałanych do dyspozycji Dzielniczy I Stare Miasto na rok 2023,
- w sprawie korekty rozdysponowania środków wydziałanych do dyspozycji Dzielniczy I Stare Miasto na rok 2023,
- w sprawie nazewnictwa skwerów na terenie Dzielniczy I Stare Miasto.

Treści uchwał dostępne są w sekretariacie Rady Dzielniczy I, ul. Rynek Kleparski 4, II p. (domofon 50) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.krakow.pl

Głos mieszkańców

W ostatnim czasie mieszkańcy i mieszkanki mieli szansę wypowiedzieć się na temat wielu lokalnych oraz ogólnomiejskich kwestii w ramach konsultacji społecznych i innych narzędzi. Oto najważniejsze z nich.

Badanie opinii na temat ograniczenia godzin nocnej sprzedaży alkoholu w sklepach (tj. sprzedaży alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem zakupu) przeprowadzone od 17 października do 15 grudnia 2022 r. za pomocą ankiet online, papierowych oraz telefonicznych wykazało poparcie dla tego pomysłu. Za ograniczeniem sprzedaży były 6 082 osoby (54,77%). Większość z nich – 4 573 osoby (75,19%) – poparła ograniczenia w godzinach 22.00–6.00, z tego za wprowadzeniem zakazu w tych godzinach w całym mieście głosowało 4 290 osób (93,81%), a w dzielnicach 283 osoby (6,19%). W naszej dzielnicy odano najwięcej (601) głosów poparcia.

Poparcie dla pomysłu potwierdza również badanie przeprowadzone przez Ogólnopolską Grupę Badawczą od 25 października do 8 listopada 2022 r. na zlecenie miasta na reprezentatywnej grupie 1 100 pełnoletnich

mieszkańców i mieszanek miasta metodą wspomaganą komputerowo wywiadów telefonicznych oraz wspomaganą komputerowo wywiadów bezpośrednich (próba została dobrana w sposób kwotowo-losowy w oparciu o płeć oraz wiek). Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży alkoholu w sklepach poparło 52,79% osób uczestniczących w badaniu, które wyraziły jednoznaczne stanowisko w tej kwestii (tj. nie licząc osób niezdecydowanych). Spośród wszystkich popierających ograniczenie, godziny 22.00–6.00 wskazało 63% badanych.

Niestety, mimo tak dużego poparcia dla dłuższej przerwy w nocnej sprzedaży alkoholu w sklepach, pod obrady Rady Miasta poddano projekt z propozycją przerwy w godzinach 24.00–5.30. Dlatego Rada Dzielniczy I Stare Miasto negatywnie zaopiniowała ten projekt i zawniosowała o utrzymanie w mocy i podjęcie działań w celu wykonania zapisów uchwały CIX/2895/18 Rady Miasta Krakowa z 12 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń na terenie Dzielniczy I Stare Miasto w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, która wprowadzała ograniczenie w godzinach od 22.00 do 6.00.

24 maja Rada Miasta przyjęła uchwałę ograniczającą od 1 lipca sprzedaż alkoholu w sklepach i na stacjach benzynowych od 24.00 do 05.30.

Porozmawiajmy o Krakowie w dzielnicach I–VII – pod takim hasłem 21 marca odbyło się spotkanie w Urzędzie Miasta z udziałem zastępców prezydenta Krakowa Jerzego Muzyka i Andrzeja Kuliga, a także dyrektorów wybranych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i miejskich jednostek organizacyjnych. Najpierw przedstawiono wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego online i tradycyjnie papierowo, od 9 stycznia do 3 marca oraz listę inwestycji w Dzielniczy I. W dyskusji mieszkanki i mieszkańcy zwracali uwagę m.in. na potrzeby: wprowadzenia strefy płatnego parkowania także w niedziele oraz lepszej egzekucji przepisów dotyczących parkowania; ograniczeń w ruchu hulajnog z powodu zagrożeń w ruchu pieszym z ich strony; ograniczenia ruchu samochodowego oraz brak możliwości zaparkowania przez mieszkańców.

Pytano o pilne inwestycje, m.in. zagospodarowanie pl. Wolnica na potrzeby lokalnej społeczności, uspokojenie ruchu na ul. Asnyka, remont ul. Zwierzynieckiej, likwidację kostki brukowej m.in. na ul. Karmelickiej, remont ulic oraz chodników na ul. Kamiennej, Langiewicza, Dajwór, Starowiślnej, Westerplatte, zagospodarowanie fortu Luneta Warszawska, poprawę i zwiększenie infrastruktury rowerowej i dostępności przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami. Część osób zgłosiła sprzeciw a jedna osoba poparcie dla budowy kładki Kazimierz-Ludwinów.

Postulowano wprowadzenie miejskich stacji ładowania dla samochodów elektrycznych.

Poruszono kwestię poprawy bezpieczeństwa m.in. pieszych i rowerzystów na Plantach. Domagano się rozwiązania problemu zakłócania ciszy nocnej oraz ograniczenia hałasu związanego z działalnością klubów i lokali gastronomicznych. Postulowano zmniejszenie liczby punktów sprzedających alkohol. Wnoszono o więcej patroli straży miejskiej i policji oraz skuteczniejsze i liczniejsze interwencje, zwłaszcza w weekendy. Wskazywano na problem z czystością i dbaniem o przestrzeń publiczną oraz wygląd miasta (remonty elewacji i graffiti).

Padło wiele postulatów dotyczących poprawy zagospodarowania przestrzeni zielonych oraz tworzenia nowych zieleńców, placów zabaw i miejsc kultury oraz rekreacji.

Mieszkańki i mieszkańcy wskazywali na wyludnianie się dzielnicy w wyniku złej polityki miejskiej nastawionej na turystów a nie mieszkańców. Jako rozwiązanie – poza działaniami opisanymi wcześniej – proponowali: ograniczenie możliwości przekształcania lokali mieszkalnych w przeznaczone na krótki wynajem, integrację mieszkańców, wspieranie rozwoju lokalnych grup nieformalnych i formalnych (stowarzyszenia, fundacje, grupy sąsiedzkie itp.). Więcej informacji znajduje się na stronie <https://obywatelski.krakow.pl>.

Budowa linii tramwajowej Nowy Kleparz–Plac Inwalidów była przedmiotem konsultacji społecznych od 18 listopada do 9 grudnia 2022 r. Uwagi były zbierane podczas dyżurów telefonicznych, spotkań z mieszkańcami oraz na formularzach zbieranych elektronicznie i w formie papierowej.

Argumenty przedstawione przez wykonawców i urzędników, mające przekonać do inwestycji w przedstawionym kształcie, nie były wystarczające dla mieszkanki i mieszkańców (również Rada Dzielnicy I Stare Miasto wyraziła swoje wątpliwości i postulaty w uchwale). Potwierdza to głosowanie z 1 grudnia 2022 r., w którym przeciw inwestycji

były 84 osoby, za 6, a 3 się wstrzymały. W wyniku sprzeciwu lokalnej społeczności przerwane zostały prace nad wielowariantową koncepcją budowy linii tramwajowej Nowy Kleparz–Plac Inwalidów, a umowa z wykonawcą rozwiązana. Informacje o projekcie, także raport z konsultacji, dostępne są na stronie <https://obywatelski.krakow.pl>.

Krakowski Panel Transportowy – drugi panel obywatelski w naszym mieście – w dniach 3.02.–1.04.2023, poprzedzony został konsultacjami społecznymi (od 12.01 do 3.02.2023 r.) w celu poznania potrzeb i opinii mieszkańców i mieszkanki oraz krakowskich NGO w zakresie rozwoju zrównoważonego transportu w mieście i wyznaczenia najważniejszych kwestii do poruszenia podczas panelu.

Panel obywatelski to forma konsultacji. Jest ustrukturyzowaną pracą losowo wybranych osób (z zachowaniem zasad reprezentatywności) w celu wypracowania wiążących rekomendacji dla władz samorządowych w istotnych społecznie sprawach. Dzięki zastosowanej formule, wsparciu merytorycznemu specjalistów oraz ekspertów przedstawiających różne punkty widzenia oraz wsparciu formalno-prawnemu zespołu koordynującego Krakowski Panel Transportowy (nabór do zespołu był otwarty), osoby uczestniczące mogły głębiej i sprawniej poznać oraz przeanalizować problemy i zaproponować ich rozwiązanie. Z pełniejszą informacją na temat procesu oraz z wypracowanymi rekomendacjami (jest zapewnienie, że będą wiążące dla władz miasta) można zapoznać się na stronie https://www.krakow.pl/komunikacja/267786,artykul,krakowski_panel_transportowy.html

Projekt Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030/2050 został poddany konsultacjom społecznym od 23.01 do 24.03.2023 r. Ich celem była aktualizacja (ze względu na zmiany ustawowe) strategii obowiązującej od 2018 r. oraz uzupełnienie jej o nowe cele i działania, m.in. kryzys klimatyczny, pandemię, wojnę w Ukrainie. Infor-

macje, uwagi, pomysły i propozycje od mieszkańców zbierano za pomocą formularzy konsultacyjnych (online oraz tradycyjnych papierowych), ankiety elektronicznej oraz 5 spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami (online i stacjonarnie). W prace nad aktualizacją strategii zaangażowani byli przedstawiciele Rady Strategii, rad dzielnic, organizacji pozarządowych, aktywistów, rad seniorów, Młodzieżowej Rady Miasta, reprezentanci instytucji publicznych i niepublicznych. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie <https://strategia.krakow.pl>.

Zagospodarowanie ul. Podzamcze – konsultacje w tej sprawie odbyły się od 10.10 do 18.11.2022 r. w formie badania ankietowego, dyżurów telefonicznych oraz spotkań w grupach warsztatowych. W tych ostatnich brały udział głównie mieszkanki i mieszkańcy okolicy (z dalszej części Krakowa była 1 osoba), w tym nasi radni. Raport z konsultacji społecznych ma zostać wykorzystany i przekazany przyszłemu wykonawcy prac koncepcyjnych lub projektowych z zakresu przebudowy ulicy Podzamcze oraz w ramach bieżących działań miasta i jego jednostek. Podczas całych konsultacji dominowały pomysły dotyczące zwiększenia powierzchni zielonej oraz poprawy jakości infrastruktury pieszej. Zgłaszane były zarówno postulaty maksymalnego ograniczenia ruchu samochodowego jak i powrotu do funkcji łącznika i skrótu między strefami dla pojazdów indywidualnych. Pojawiała się też kwestia wprowadzenia tramwaju bez sieci trakcyjnej. Wszystkie postulaty znajdują się w raporcie na stronie <https://obywatelski.krakow.pl>.

Ostatnim ważnym narzędziem partycypacji jest Budżet Obywatelski, o którym informacje znajdują Państwo w osobnym artykule.

*Małgorzata Bochenek
Ambasadorka Lokalnej Partycypacji
radna Dzielnicy I Stare Miasto
tel. 691 855 845
bochenekmalgorzata@gmail.com*

JUBILEUSZ BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

W 10. edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa złożono rekordową liczbę 1142 wniosków, w tym 269 projektów ogólnomiejskich i 873 dzielnicowe (z tego aż 57 w naszej dzielnicy), za co serdecznie dziękuję wszystkim zaangażowanym mieszkańcom i mieszkankom. W zeszłym roku złożono 862 projekty (169 ogólnomiejskich i 693 dzielnicowe).

Do 12 czerwca będzie trwała weryfikacja wniosków pod kątem formalno-prawnym, w tym limitów finansowych. Ostateczną listę zadań poddanych pod głosowanie poznamy 12 lipca, zaś samo głosowanie odbędzie się od 22 września do 6 października.

Budżet Obywatelski jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi demokracji bezpośredniej a jego efekty możemy obserwować na co dzień

np. na nowo zagospodarowanym skwerze na ul. Trynitarzkiej, tworzonym parku przy ul. Karmelickiej, wyremontowanych chodnikach na ul. Gazowej i Mostowej, nowych ławeczkach i nasadzeniach oraz podczas udziału w licznych nieodpłatnych zajęciach i wydarzeniach kulturalnych. Zachęcam do udziału we współdecydowaniu o naszej dzielnicy i całym mieście przez głosowanie na zgłoszone zadania.

Zapraszam do śledzenia stron **budzet.krakow.pl** oraz **www.dzielnica1.krakow.pl**. Proszę o uwagi i sugestie co do zmian i działań, jakie warto podjąć w tej i kolejnych edycjach.

*Małgorzata Bochenek
Wiceprzewodnicząca Rady Budżetu
Obywatelskiego Miasta Krakowa,
radna Dzielnicy I Stare Miasto
tel. 691 855 845
bochenekmalgorzata@gmail.com*

foto: Barbara Radziszewska

Szanowni Państwo,

zapraszamy serdecznie do udziału w dyżurach Radnych Dzielnicowych w Klubie „Kazimierz”, ul. Krakowska 13, w godz. 16.30–17.30 w drugie wtorki poszczególnych miesięcy, najbliższe: 13 czerwca, 11 lipca oraz 8 sierpnia.

Do Państwa dyspozycji będą:

Tomasz Daros,
radny Miasta Krakowa,
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy I Stare Miasto
(okręg 19)

Małgorzata Bochenek,
radna Dzielnicy I
Stare Miasto
(okręg 2)

Alina Kamińska,
radna Dzielnicy I
Stare Miasto
(okręg 6)

Krzysztof Sajdak,
radny Dzielnicy I
Stare Miasto
(okręg 1)

Informacje o osobach, które będą sprawować dyżury w podanych terminach, aktualnych wydarzeniach oraz działaniach Rady Dzielnicy I Stare Miasto, znajdą Państwo na stronie **www.dzielnica1.krakow.pl** oraz **www.facebook.com/DzielnicaIStareMiasto**

SUPERNOVA

ALTERNATYWNA PRZESTRZEŃ SCENICZNA
NA MAPIE KRAKOWA

W sercu krakowskiego Kazimierza wiosną 2017 roku powstała z inicjatywy Jakuba Kowalika offowa Scena Supernova. Pierwsze lata, do roku 2020, to okres bardzo dynamicznej działalności teatru: kilkaset wydażeń artystycznych oraz spektakle, m.in.: *Ciała niebieskie*, *Chudy żołnierz*.

Podczas pandemii Supernova straciła siedzibę, jednak nadal działała – najpierw emitując spektakle online, a potem grając m.in. na dziedzińcu fortu Muzeum Kościuszkowskiego na kopcu. W maju 2021 roku, po kilku miesiącach remontu prowadzonego własnymi siłami przez zespół artystyczny oraz wolontariuszy, teatr oficjalnie zaczął działać w nowej siedzibie na pierwszym piętrze kamienicy przy ul. Zybkiewicza 12.

Scena Supernova wypełnia lukę alternatywnej przestrzeni scenicznej na mapie Krakowa, wspierając inicjatywy z różnych dziedzin sztuki. Jest teatrem pokoleniowym, łączącym młodych poszukujących dla siebie nowego sposobu doświadczania i starzych, którzy nie zatracili świeżości patrzenia i doświadczania. W ramach działań teatru organizowane są premiery teatralne, koncerty, występy

gościnne grup teatralnych i tanecznych z kraju i zagranicy, warsztaty teatralne, muzyczne, taneczne, wernisaże, czytania i wiele działań związanych z kulturą niezależną.

Supernova stała się także pomostem między zawodowymi artystami (takimi jak aktor Piotr Piecha, rzeźbiarz Paweł Łubkowski, aktorka Magdalena Smoławska), młodzieżą z krakowskich uczelni artystycznych (np. studenci: aktorstwa Bartosz Rułka i Wydziału Intermediów ASP Kyrylo Aleksandrov) oraz utalentowanymi amatorami, którzy pracują nad wspólnymi projektami wymieniając się doświadczeniami i podejmując dialog międzypokoleniowy.

Przy teatrze powstała prężna grupa wolontariuszy, którzy pomagają przy obsłudze wydarzeń i sprzątanii, a w zamian dostają bezpłatnie przestrzeń do pracy i realizacji swoich pomysłów twórczych.

Jesteśmy prawdopodobnie największą i najprężniej działającą sceną offową w Krakowie, stworzyliśmy swój system: produkujemy własne spektakle, głównie współczesnych dramaturgów, oraz udostępniamy scenę dla spektakli gościnnych, granych przez artystów bardziej znanych, studentów

oraz adeptów szkół artystycznych, a także innych teatrów offowych.

Podczas pierwszych miesięcy wojny w Ukrainie teatr zaangażował się w pomoc uchodźcom, m.in. w najbardziej gorącym czasie tworząc infrastrukturę, w tym noclegi, wyżywienie i opiekę, z której skorzystało około stu osób. Ponadto na Scenie Supernova w ramach naszej akcji Kultura na pomoc Ukrainie przeprowadzono bezpłatnie dziesiątki warsztatów dla dzieci i dorosłych w języku ukraińskim – m.in. plastycznych, tanecznych, aktorskich, czekoladowych oraz jogi. Odbyła się również seria koncertów ukraińskich artystów, z których dochód w całości został przeznaczony dla występujących muzyków. Jesienią zeszłego roku zorganizowana została seria wydarzeń pod hasłem Dzieci naszych sąsiadów skierowana do dzieci z Polski, Ukrainy i Białorusi oraz ich rodziców.

Aktualny repertuar teatru można znaleźć na naszej stronie internetowej scenasupernova.pl oraz na platformach Facebook i Instagram. Szczególnie godne polecenia są dwie tegoroczne premiery, w tym aktualnie flagowy spektakl *Znaczył kapitan* Szymona Jachimka w reżyserii Jakuba Kowalika.

Ponieważ Scena Supernova działała bez stałego dofinansowania i dotacji, często mierzy się z wyzwaniem finansowym. W tym roku po sezonie zimowym, podczas którego konieczne było ogrzewanie przestrzeni, przyszło niespodziewanie wysokie wyrównanie za energię elektryczną. Dlatego została uruchomiona zbiórka na portalu zrzutka.pl pod hasłem Zrzutka na prąd. Aby Supernova przetrwała, wraz ze skupioną wokół niej społecznością twórców i widzów, zespół teatru gorąco zachęca do wsparcia zrzutki.

Jakub Kowalik

facebook.com/scenasupernova
www.scenasupernova.pl
IG: @scenasupernova

Zespół artystyczny spektaklu *Znaczył kapitan* po premierze

Koncert Pilichowski Band

MUZYCZNA PRZYSTAŃ NA KRUPNICZEJ

Już drugi rok trwa realizacja projektu muzycznego, który zaistniał dzięki poprawce złożonej do budżetu Miasta Krakowa. Bardzo zależało mi na tej inicjatywie, ponieważ wiem, jak ważny jest szeroki dostęp do tej dziedziny kultury – zwłaszcza dla młodych ludzi, których często nie stać np. na opłacenie zajęć. W ramach projektu realizujemy m.in. otwarte warsztaty muzyczne dla młodzieży (i nie tylko).

Pomysł zrodził się w 2021 roku, a nieco później udało się uzyskać środki na jego realizację.

Muzyczną Przystań Młodych realizuje Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana, które mieści się przy ulicy Krupniczej 38. I chociaż organizacja inicjatywy nie jest przypisana wyłącznie do tego miejsca, to właśnie na Krupniczej znajduje się jej główna „baza”. Mowa o sali muzycznej, która wyposażona została w profesjonalny sprzęt nagłośnieniowy,

oświetleniowy oraz instrumentarium. Dzięki temu możliwa jest realizacja muzycznych pasji przez dzieci i młodzież. Do tej pory, poza zajęciami w Centrum Młodzieży, udało się zorganizować także otwarte wydarzenia:

- warsztaty z WOJTKIEM PILICHOWSKIM z gitary basowej i produkcji muzycznej,
- warsztaty z KRZYSZTOFEM ŚCIERAŃSKIM – muzyczna podróż przez dźwięki z gitarą i basem,
- perkusyjne warsztaty z OSKAREM PODOLSKIM (z zespołu Agnieszki Chylińskiej),
- wokalnogitarowe warsztaty z KRZYSZTOFEM CUGOWSKIM (z zespołu BRACIA),
- rodzinny koncert dla najmłodszych z udziałem zespołu CZEREŚNIE,
- koncert charytatywny MŁODZI DLA UKRAINY (z udziałem zespołów z CM oraz zaproszonych gości),

- koncert WOJTEK PILICHOWSKI BAND (wirtuozeria, łączenie doświadczenia z młodością).

Uczestnicy warsztatów i koncertów mają niepowtarzalną okazję poznania gwiazd oraz wirtuozów polskiej sceny muzyki rozrywkowej. Mogą aktywnie uczestniczyć w prowadzonych przez nich zajęciach, zadawać pytania, zdobywać doświadczenie. Mogą rozwijać swoje umiejętności muzyczne i talenty, ale też inspirować się różnymi ścieżkami zawodowymi.

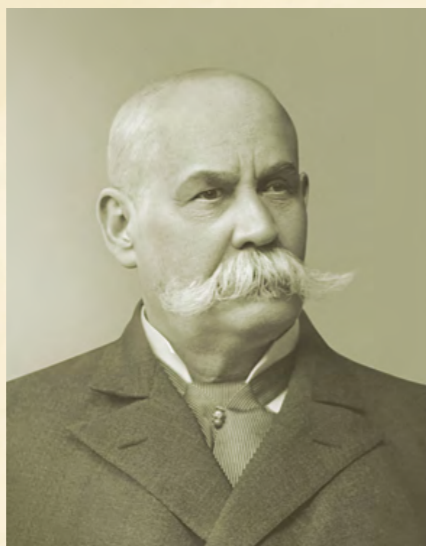

Na ten rok planowane są kolejne warsztaty i koncerty. Zachęcam do śledzenia informacji na stronie organizatora: www.cmjordan.krakow.pl.

Tomasz Daros
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy I Stare Miasto

Z ARCHIWUM „CZWÓRKI”

Podczas odtwarzania historii szkoły w wielu dokumentach archiwalnych z kilku dziesięcioleci odnajdaliśmy nazwisko Juliana Maciołowskiego. Podążając tym tropem, zdołaliśmy zrekonstruować życiorys człowieka niezwykłego, zasłużonego dla oświaty, a dziś całkowicie zapomnianego.

Julian Maciołowski

JULIAN MACIOŁOWSKI URODZIŁ SIĘ W 1841 r. Ukończył pięć klas Gimnazjum św. Anny w Krakowie (obecne I LO im. B. Nowodworskiego). W 1863 r. zasilił szeregi powstańcze. Za udział w powstaniu styczniowym został aresztowany i osadzony na kilka miesięcy w więzieniu na Wawelu. Do zawodu nauczyciela przygotowywał się podczas dwuletniego kursu pedagogicznego, w czerwcu 1869 r. otrzymał kwalifikację na nauczyciela szkół głównych. Początkowo pracował jako nauczyciel prywatny, a następnie w szkole im. św. Barbary w Krakowie.

Gdy w 1873 r. z klas równoległych teje szkoły utworzono IV szkołę (miejską) czteroklasową męską w pomieszczeniach na parterze Pałacu Biskupiego (ul. Franciszkańska 3) oraz powołano stałych nauczycieli, Maciołowski został jej dyrektorem. Jak pisał jego następca Józef Dworzak *Szkola, w której objął kierownictwo, rozwijała się szybko, zyskała uznanie u społeczeństwa i Władz i sławę najlepszej w Krakowie.*

Dyrektor zabiegał o nową siedzibę szkoły, tymczasowo działającej w zabudowaniach klasztornych na placu św. Ducha. Wreszcie 1 września 1881 r. uroczystie odebrał od prezydenta miasta dr. Ferdynanda Weigla klucze do budynku przy ul. Smoleńsk 7. Między innymi jemu zawdzięczamy więc obecną siedzibę „Czwórki”.

Od września 1891 r. pod tym adresem funkcjonowały aż trzy szkoły pod kierownictwem Juliana Maciołowskiego: IV szkoła pospolita, szkoła dla sług i szkoła uzupełniająca przemysłowa (dla młodzieży rzemieślniczej). Wówczas nauki pobierało 854 uczniów: uczniowie szkoły pospolitej od poniedziałku do soboty, sługi w niedzielę, zaś młodzież ze szkoły przemysłowej w ciągu tygodnia wieczorami oraz w niedzielę.

Funkcję dyrektora szkół Julian Maciołowski łączył z nauczaniem, w różnych okresach swojej kariery zawodowej był nauczycielem języka polskiego, języka niemieckiego oraz rachunków. W szkole przemysłowej prowadził także naukę początków stylu korespondencyjnego.

Na tym nie poprzestawał. Był społecznikiem, angażował się w wiele akcji charytatywnych oraz patriotycznych. Aktywnie działał na rzecz rozwoju oświaty. Należał do krakowskiego oddziału Towarzystwa Pedagogicznego, brał czynny udział w jego zjazdach, wygłaszał referaty, m.in. *O gimnastyce w szkole ludowej*. Był także członkiem Towarzystwa Oświaty Ludowej w Krakowie, powołanego do życia przez poetę Adama Asnyka, wchodził w skład Zarządu Wydziału tego towarzystwa. Działalność TOL skupiała się między innymi na podnoszeniu poziomu nauczania w szkołach ludowych,

zabieganiu o dofinansowanie z funduszu szkolnego urzędowania i utrzymania ogrodów szkolnych, zakładaniu bezpłatnych czytelni powiatowych i wyposażaniu ich w książki i czasopisma. Maciołowski należał także do Komisji Szkolnej Krakowskiego Towarzystwa Dobroczynności, które utworzyło Dom Schronienia Ogólnego dla ludzi starych, chorych i kalekich, a także dla dzieci, których rodzice zmarli lub przebywali w areszcie i prowadziło szkołę dla swych podopiecznych.

W latach 1876–1910 Julian Maciołowski reprezentował nauczycieli w Radzie Szkolnej Okręgowej podległej Radzie Szkolnej Krajowej, która odpowiadała za sprawowanie nadzoru pedagogicznego w szkołach powszechnych i średnich, ustalanie obowiązków szkolnego, mianowanie nauczycieli, układanie programów i zatwierdzanie podręczników. Z jej ramienia był członkiem komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół pospolitych. Był także członkiem Komitetu Grunwaldzkiego, powołanego w celu przygotowania uroczystych obchodów 500-lecia bitwy pod Grunwaldem oraz ufundowania pomnika króla Władysława Jagiełły.

W 1913 r. powstało w Krakowie Towarzystwo Polskiego Instytutu Pedagogicznego, którego celem miało być utrzymywanie szkoły wyższej pedagogicznej, urządzenie kursów, odczytów i wykładów publicznych, zakładanie bibliotek, muzeów, pracowni itp. W związku z koniecznością reorganizacji szkolnictwa spośród członków towarzystwa wyłoniono komisję, w skład której wchodził oczywiście Maciołowski.

Działał również w Krajowym Związku Nauczycielstwa Ludowego. Na pierwszym zgromadzeniu związku wygłosił referat *Krzywdy i błędy wynikające z wadliwych ustaw, mylnej ich interpretacji lub wadliwego wykonania tak ustaw, jak rozporządzeń szkolnych oraz wnioski zmierzające do usunięcia złego*.

Był także radcą miejskim. 17 listopada 1914 r. na piśmie żądanie

25 radców, jako najstarszy wiekiem zwołał i poprowadził tajne posiedzenie w sprawie odwołania od reskryptu namiestnictwa rozwiązującego radę miejską.

Julian Maciołowski w poglądach na edukację wyprzedzał swoje czasy. Wskazywał na mankamenty systemu oświatowego w zakresie nierównego traktowania nauczycieli i nauczycielek, niesprawiedliwego systemu płac, wprowadzenia do programu szkolnego obowiązkowych ćwiczeń fizycznych, itd. Zgłaszał także postulaty dotyczące zwiększenia płac nauczycieli tymczasowych oraz powstawania nowych szkół, czytelni i bibliotek. Pisał także książki, np. *Pierwszy rok nauki szkolnej. Przewodnik metodyczny. Cz. 1, Przygotowanie do nauki* (1893), *Nauka czytania na podstawie pisania. Przewodnik metodyczny zastosowany do nowego elementarza „Szkółka dla młodzieży. Część 1” opracowany na podstawie obowiązujących planów i instrukcji dla szkół wszelkich kategorii* (1896), *Reforma elementarza. Sprawozdanie dyrektora Juliana Maciołowskiego* (1908). Uchodził za eksperta w dziedzinie nauczania, był obecny na wszystkich istotnych konferencjach, naradach, zasięgano jego opinii we wszystkich sprawach ważnych dla ówczesnych szkół ludowych.

„Czwórką” kierował nieprzerwanie od 1873 do 1920 roku. Zajmował mieszkanie służbowe w budynku szkoły przy ul. Smoleńsk 7. Był żonaty z Marią Pochwalską, córką malarza Józefa Kaspra Pochwalskiego. Zmarł 20 czerwca 1921 r. i został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w grobowcu rodzin Cyfrowiczów, Mayerów i Pochwalskich (kwatery III B). Mimo rozlicznych zasług odszedł w zapomnienie. Zespół organizacyjny jubileuszu próbuje dotrzeć do dysponentów grobu, by wraz z uczniami oddać hołd pierwszemu dyrektorowi szkoły oraz podjąć działania zmierzające do upamiętnienia postaci tego wybitnego pedagoga.

Aleksandra Tyczyńska-Kośut

ZIELONE SZKOŁY w miejskich OŚRODKACH WYPOCZYNKOWYCH

Od lutego bieżącego roku trwają zapisy do programu, który powstał w 2022 roku, aby pomóc młodemu pokoleniu po pandemii. Biorą w nim udział uczniowie krakowskich szkół podstawowych i średnich. Projekt trwa od marca i zakończy się w listopadzie 2023 r.

Inicjatywa *Złap oddech w górach* przygotowana została dzięki środkom pochodzącym z poprawki klubu Platforma Koalicja Obywatelska Rady Miasta Krakowa. Kwota 1 800 000 zł umożliwi ok. 4 000 dzieci wyjazd na zielone szkoły. Łącznie odbędą się 22 turnusy w dwóch miejskich ośrodkach wypoczynkowych.

Pierwszy, to położone w Beskidzie Sądeckim niedaleko Starego Sącza Centrum Wypoczynku Jordana-Nova w Gołkowicach Górnych (filia Centrum Młodzieży w Krakowie). Ośrodek znajduje się na terenie kilkunastu hektarów lasu sosnowo-modrzewiowego i posiada bogatą infrastrukturę. Szkoły, które wybrały ten ośrodek, mogą realizować tu zajęcia edukacyjne, artystyczne i sportowe. Malownicze okolice sprzyjają organizowaniu warsztatów w plenerach i wycieczek.

Ofertę dla uczniów krakowskich szkół przygotował również Górski Ośrodek Szkolno-Wypoczynkowy Pod Durbaszką w Szczawnicy-Jaworkach (filia MDK Dom Harcerza). Znajduje się on w urokliwym zakątku Małych Pienin na wysokości

850 m n.p.m., na północnym stoku Durbaszki. To gratka dla miłośników bliższych i dalszych górskich wędrówek.

Zielone szkoły dla młodych krakowian są ciekawą formą zajęć pozalekcyjnych, która zapewnia dzieciom i młodzieży aktywne spędzenie czasu, kontakt z naturą, ale przede wszystkim kontakt z kolegami – wszystko, czego najbardziej brakowało uczniom w czasie pandemii. Ważne jest także to, że dzięki udziałowi szkół w programie uczniom udaje się zmienić otoczenie, wypocząć, nabrać sił, a to jest bardzo korzystne dla ich zdrowia psychicznego.

Od ogłoszenia programu w krakowskich szkołach otrzymaliśmy mnóstwo zgłoszeń. Świadczy to o ogromnej potrzebie organizowania takich przedsięwzięć, które sprawią, że dzieci i młodzież poczują się częścią lokalnej społeczności, zintegrują z rówieśnikami i zdobędą nowe dobre doświadczenia.

Realizatorami programu *Złap oddech w górach!* *Pocovidowe zielone szkoły* są:

- Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana, ul. Krupnicza 38 (www.cmjordan.krakow.pl),
- Młodzieżowy Dom Kultury Dom Harcerza, ul. Reymonta 18 (www.mdk-dh.krakow.pl).

Tomasz Daros

ŚWIĘTO DZIELNICY I STARE MIASTO

Legends i baśnie krakowskie

20 maja b.r. na Bulwarze Czerwieńskim odbyło się święto Dzielniczy I Stare Miasto. W tym roku świętowaliśmy w klimacie krakowskich legend i baśni.

Dziękujemy Państwu za liczne przybycie i wspaniałą atmosferę!

Zarząd i Rada Dzielniczy I Stare Miasto

grafika: dolasu-pracownia, fotografie: Barbara Mendera

